

NOTAT

4. maj 2018

DANSKERNE FORBINDER EU MED ØKONOMISK VELSTAND

Kontakt:

Projektmedarbejder, Kasper Skaaning

+45 33 13 07 30

kontakt@thinkeuropa.dk

RESUME Både økonomiske og kulturelle faktorer kan have betydning for folks opbakning eller modstand mod EU-samarbejdet, og vægtningen af de enkelte faktorer kan variere væsentligt de enkelte lande imellem. Danskerne har både i forhold til briterne og i forhold til et snit af EU's nye og gamle lande et meget positivt syn på den økonomiske betydning af at være med i samarbejdet.

Mange forbinder EU med økonomisk velstand, og kun få danskere ser EU som spild af penge. Dette er interessant i lyset af det netop fremsatte forslag for EU's budget 2021-2027, hvor Danmark ser ud til at skulle øge bidraget en smule. Forslaget er blevet modtaget med skepsis i de fleste danske partier, men kun få danskere føler, at medlemskabet af EU er spild af penge. Vi føler os heller ikke truede på vores kulturelle identitet i samme omfang som briterne. Det viser en ny analyse på baggrund af data fra Eurobarometer 2002-2017.

En regressionsanalyse viser dog også, at det at opfatte EU som lig med "økonomisk velstand" betyder mindre for danskernes overordnede syn på EU, end det gør for briterne og en række andre europæiske befolkninger.

Omvendt betyder det mere for danskernes syn på EU at opfatte EU som "spild af penge", sammenlignet med briterne og en række andre europæiske befolkninger. At opfatte EU som et "tab af kulturel identitet" betyder ikke mere for danskernes syn på EU sammenlignet med de øvrige europæiske befolkninger.

HOVEDKONKLUSIONER:

- Danskerne forbinder i højere grad EU med ”økonomisk velstand” sammenlignet med briterne, EU13 og EU10.
- Andelen af danskere, der opfatter EU som ”spild af penge”, er faldet i perioden 2002-2017.
- Danskernes opfattelse af EU som lig med ”tab af vores kulturelle identitet” er uændret i perioden 2002-2017 og ligger generelt under det britiske niveau.
- Danskerne har et overvejende positivt syn på EU.
- I årene under og efter finanskrisen bliver både danskerne og briterne mere skeptiske over for EU's økonomiske betydning. Fra 2016-2017 kan dog igen ses en stigende tendens, hvor flere ser EU som en økonomisk fordel.
- Sammenhængen mellem at angive EU som lig med økonomisk velstand og at have en generelt positivt syn på EU-samarbejdet er mindre stærk i Danmark ift. i Storbritannien, EU13 og EU10.
- De danskere, der opfatter EU som spild af penge, har et mere negativt syn på EU sammenlignet med briterne, EU13 og EU10
- Sammenhængen mellem danskernes opfattelse af EU som et tab af kulturel identitet og disses syn på EU er mere eller mindre den samme for briterne, EU13 og EU10.

Økonomiske og kulturelle forhold fremhæves ofte som nogle af de mest centrale faktorer ift., hvordan folk ser på EU-samarbejdet.¹ Dette notat undersøger, hvordan danskerne har forbundet EU med "økonomisk velstand", "spild af penge" og "tab af kulturel identitet" på baggrund af data fra Eurobarometer fra 2002-2017. Danmark og Storbritannien er gennem tiden er blevet set som nogle af de mest euroskeptiske lande i EU, hvorfor der undervejs vil blive draget paralleller til den britiske befolknings syn på EU-samarbejdet.²

Essentielt for økonomisk euroskepsis er, om folk mener, de får økonomiske fordele ud af EU-medlemskabet. Ved fraværet af økonomisk euroskepsis kan der forventes en positiv sammenhæng mellem opfattelsen af EU som lig med økonomisk velstand og danskeres syn på EU. Økonomisk euroskepsis er omvendt til stede, hvis danskerne mener, at de ingen økonomiske fordele får ud af EU-medlemskabet.

Et andet spørgsmål drejer sig om, hvorvidt identifikation med Europa har betydning for folks holdninger til EU. Det har med en anden type af euroskepsis at gøre, der ikke tager udgangspunkt i økonomiske forhold.

Figur 1 til 3 viser udviklingen i andelen af danskere og briter, der har svaret ja til at EU betyder hhv. økonomisk velstand, spild af penge og/eller tab af kulturel identitet for dem personligt. Graferne viser desuden et snit af hhv.

Metode

Siden 2002 har Eurobarometer spurgt ind til, hvilken betydning EU personligt har for europæerne med spørgsmålet "Hvad betyder EU for dig personligt?" Til dette spørgsmål følger en række svar, som respondenterne kan vælge at svare "ja" til. Der er ingen øvre grænse for hvor mange svar, der kan svares "ja" til. I denne analyse fokuseres på svarene "Økonomisk velstand", "Spild af penge" og "Tab af vores kulturelle identitet". De første to spørgsmål tolkes som svar af økonomisk betydning, mens det sidste tolkes som svar af kulturel betydning for danskerne.

Da det overordnede spørgsmål ikke har nogen øvre grænse for hvor mange svar der kan svares "ja" til er det derfor muligt at respondenter f.eks. både har svaret "ja" til at EU er lig med økonomisk velstand og til at EU er spild af penge. Et sådant tilfælde udelukker ikke respondenterne for denne analyse, da der kan argumenteres for, at respondenterne har den opfattelse at EU som helhed er lig med økonomisk velstand, men på nogle områder er spild af penge.

Indikatoren for EU-skepsis er operationaliseret på spørgsmålet "Generelt set, hvilket image har EU for dig: Meget positivt, ret positivt, neutralt, ret negativt" eller "meget negativt". Svar-kategorierne "meget positivt" og "ret positivt" er her slået sammen til "positivt". På samme måde er "meget negativt" og "ret negativt" slået sammen til "negativt", mens svaret "neutralt" ikke er ændret.

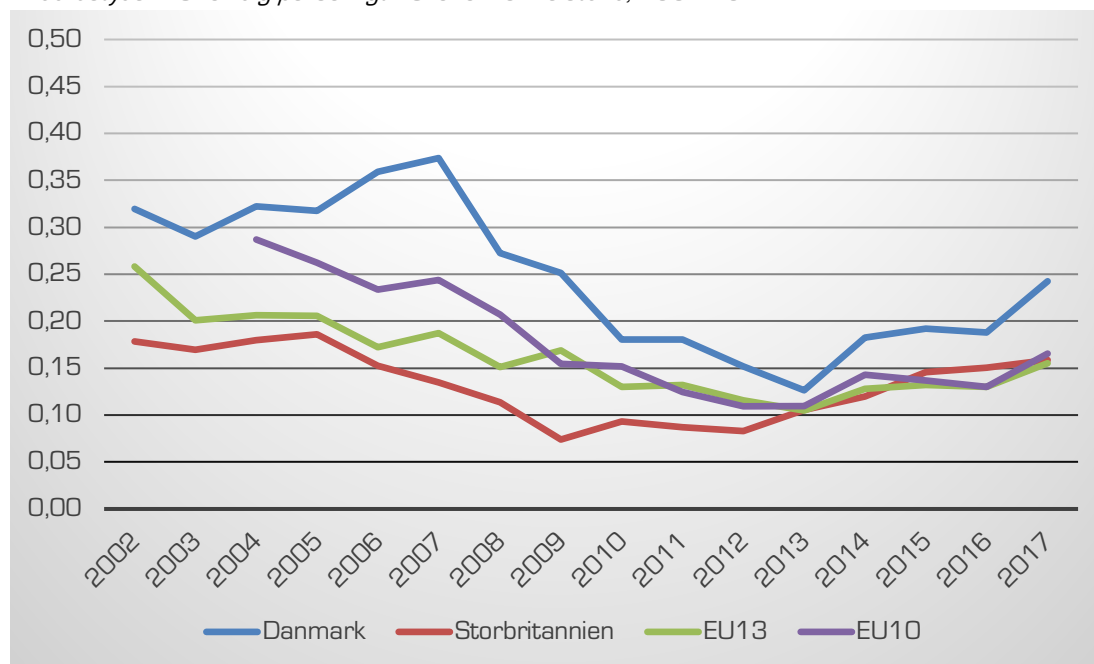
¹ Economic Benefits and Support for Membership in the E.U.: A Cross-National Analysis, Andersen, C. J. & Reichert, M. S., 1996; Public Support for the European Union: Cost/Benefit Analysis or Perceived Cultural Threat, McLaren, L. M., 2002.

² Danish and British Popular Euroscepticism Compared: A Sceptical Assessment of the Concept, Sørensen, C., 2004.

gamle (EU13) og nyere (EU10) EU-lande.³

Figur 1. Danskere forbinder EU med økonomisk velstand

Hvad betyder EU for dig personligt? Økonomisk velstand, 2002-2017

Note: Vægtede gennemsnit. N=539,363. Kilde: Eurobarometer 2002-2017.

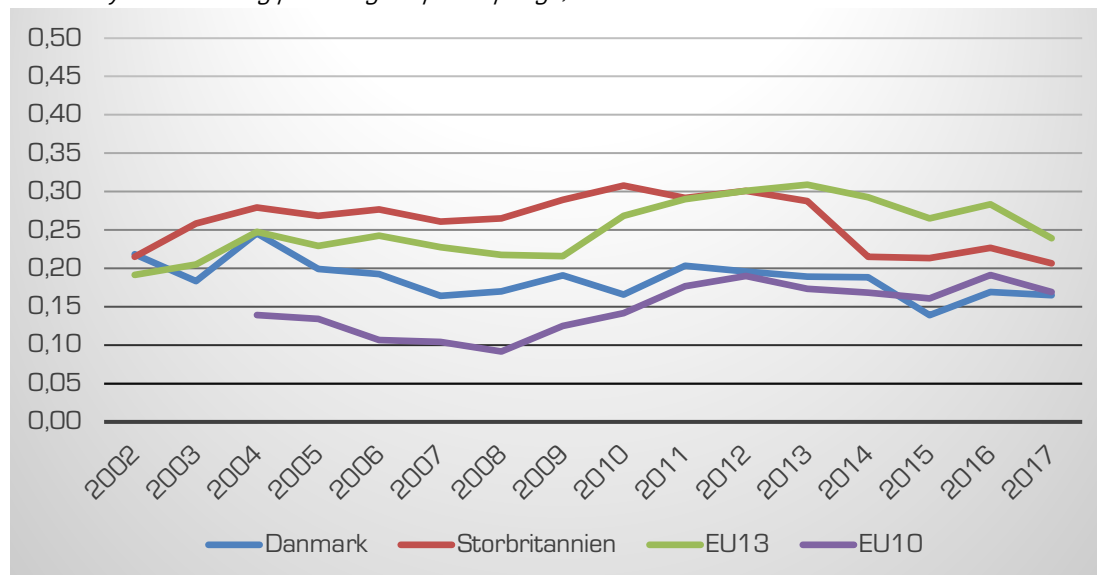
Det fremgår af figur 1, at danskerne i højere grad end både briterne og det vægtede gennemsnit af befolkningerne i EU13 og EU10 forbinder EU med økonomisk velstand. Det gælder faktisk i hele perioden. Fra 2007 til 2013 ses en generelt nedadgående tendens, hvilket må antages at være afledt af den globale økonomiske krise. Mellem 2003 og 2007 steg den positive opfattelse af EU's økonomiske betydning i Danmark, men den aftog hos både briterne, EU13 og EU10. Fra 2007 til 2013 nærmer opfattelsen i landene sig hinanden. Siden 2013 er danskerne dog igen blevet markant mere positive.

Det er interessant, at briterne i langt mindre grad end danskerne og EU13 og EU10 forbinder EU med økonomisk velstand i store dele af perioden fra 2002-2017. En forklaring kan være, at briterne historisk har opfattet sig selv som en stormagt – også mht. international handel – og derfor ikke forbinder EU med de samme økonomiske og handelsmæssige muligheder som f.eks. danskerne.

³ EU13 udgøres af Tyskland, Frankrig, Italien, Belgien, Holland, Luxemburg, Irland, Grækenland, Spanien og Portugal, Østrig, Finland og Sverige. EU10 udgøres af Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet, der alle blev optaget i EU i 2004.

Figur 2. EU opfattes ikke som spild af penge

Hvad betyder EU for dig personligt? Spild af penge, 2002-2017

Note: Vægtede gennemsnit. EU13 udgøres af Tyskland, Frankrig, Italien, Belgien, Holland, Luxembourg, Irland, Grækenland, Spanien og Portugal, Østrig, Finland og Sverige. EU10 udgøres af Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet, der alle blev optaget i EU i 2004. N=539,363. **Kilde:** Eurobarometer 2002-2017.

Modsat økonomisk velstand, der må tolkes som en mere positiv identifikation med EU, er den mere negative identifikation "spild af penge" (Figur 2). Generelt over hele perioden fra 2002-2017 er den danske opfattelse af EU som spild af penge faldet svagt. Fra 2002 til 2011 er briterne den befolkningsgruppe, sammenlignet med danskerne, EU13 og EU10, der i højeste grad opfatter EU som spild af penge. Herefter er europæerne i EU13 mest kritiske.

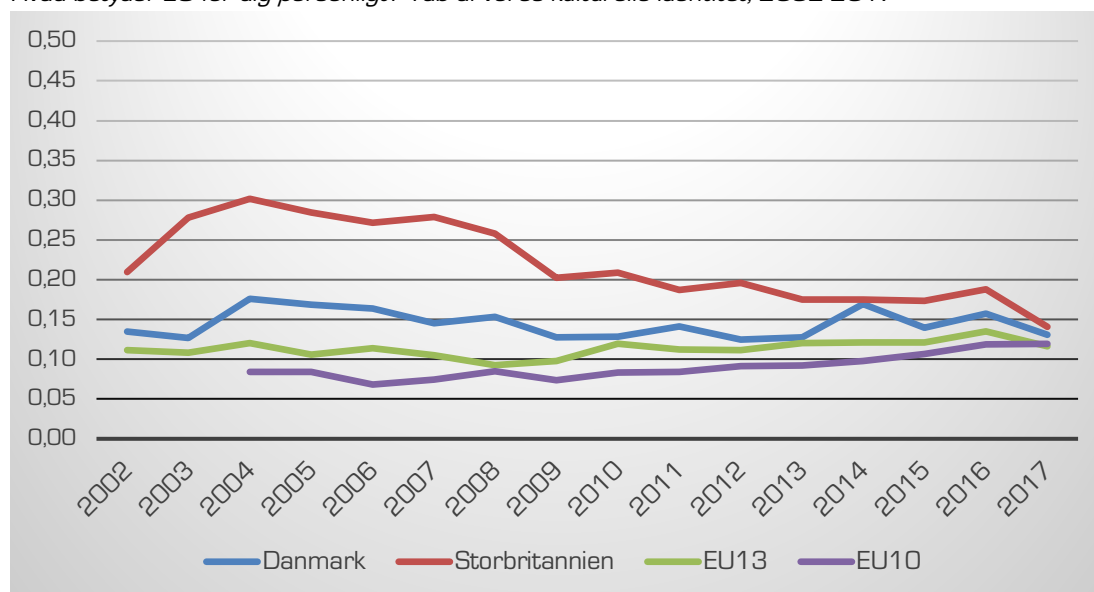
Overordnet har den danske befolkning altså en relativt positiv økonomisk opfattelse af EU sammenlignet med de øvrige europæiske befolkninger. Danskerne er i perioden 2002-2017 den befolkningsgruppe, der i højeste grad identificerer EU med økonomisk velstand. Samtidig er danskernes opfattelse af EU som spild af penge faldet fra 2002-2017. Dette er et interessant faktum i lyset af det netop fremlagte forslag til EU's budget for 2021-2027, hvor Kommissionen lægger op til, at landene skal øge deres indbetalinger, hvilket også vil gælde Danmark. Forslaget har mødt dansk kritik fra både regeringen og Socialdemokraterne, der ikke ønsker at øge indbetalingerne til EU. Kommissionen lægger bl.a. op til at styrke forskning, uddannelse og grænsekontrol, hvilket er i klar dansk interesse.

Befolkningernes opfattelse af EU drives ikke udelukkende af økonomiske forhold, men også af mere kulturelt betingede forhold. Derfor er det relevant at kigge på,

hvordan danskernes opfattelse af EU som lig med et tab af kulturel identitet har udviklet sig i årene 2002-2017 sammenlignet med briterne, EU13 og EU10.

Figur 3. Få føler tab af kulturel identitet pga. EU

Hvad betyder EU for dig personligt? Tab af vores kulturelle identitet, 2002-2017

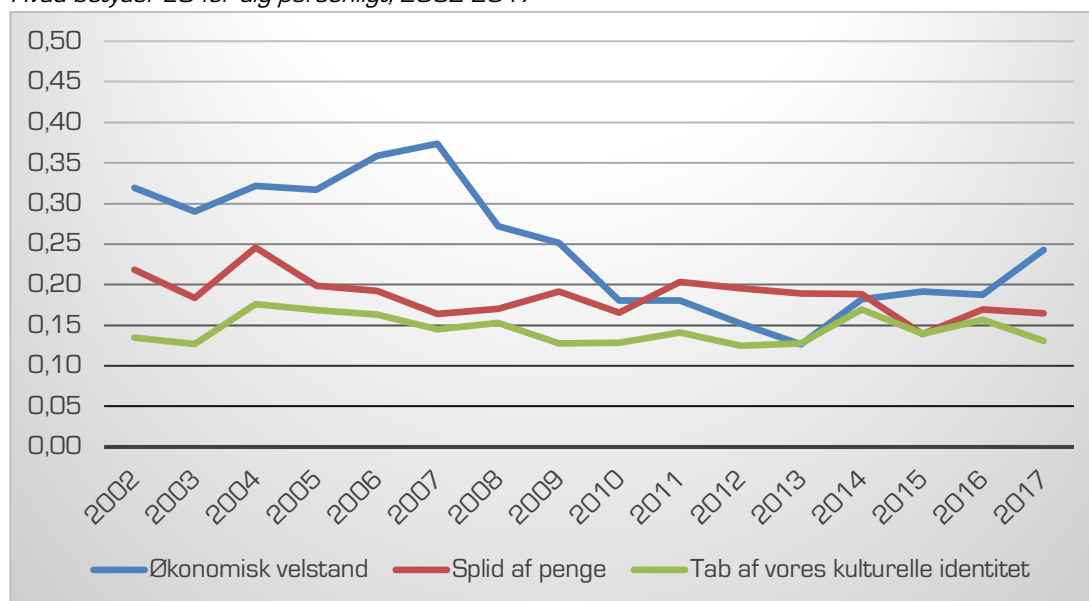
Note: Vægtede gennemsnit. EU13 udgøres af Tyskland, Frankrig, Italien, Belgien, Holland, Luxemburg, Irland, Grækenland, Spanien og Portugal, Østrig, Finland og Sverige. EU10 udgøres af Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet, der alle blev optaget i EU i 2004. N=539,363. **Kilde:** Eurobarometer 2002-2017.

Figur 3 viser udviklingen i, hvor store andele af befolkningen, der forbinder EU med tab af kulturel identitet. På dette spørgsmål indtager danskerne en position mellem briterne, der igennem hele perioden fra 2002 til 2017 udtrykker den højeste grad af identifikation mellem EU og tab af kulturel identitet, og EU13 og EU10. Gennem hele perioden har danskernes opfattelse af EU som et tab af kulturel identitet været mere eller mindre uændret med undtagelse af nogle enkelte udsving. Det billede, der tegner sig, er, at danskerne hverken i stigende eller fallende grad forbinder EU med tab af kulturel identitet igennem de seneste 15 år. Det skal dog bemærkes at det jævne niveau kan dække over interessante forskydninger, f.eks. ift. højre- og venstrefløjsvælgere.⁴

⁴ Dansk euroskepsis aftager – undtagen på højrefløjen, Tænk tanken EUROPA, 2017. http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_dansk_euroskepsis_aftager_undtagen_på_højrefløjen.pdf.

Figur 4. Danskerne forbinder primært EU med økonomisk velstand

Hvad betyder EU for dig personligt, 2002-2017

Note: Vægtede gennemsnit. N=22,744. **Kilde:** Eurobarometer 2002-2017.

Figur 4 opsummerer de foregående figurer mht. betydningen af de tre nævnte indikatorer for danskerne. Fra 2002 til 2010 var økonomisk velstand klart den dominerende opfattelse ift. EU, men i kølvandet på den økonomiske krise opfattede lidt flere danskere EU som spild af penge i årene 2011-2014. Fra 2015 er økonomisk velstand igen blevet den betydning flest danskere tillægger EU.

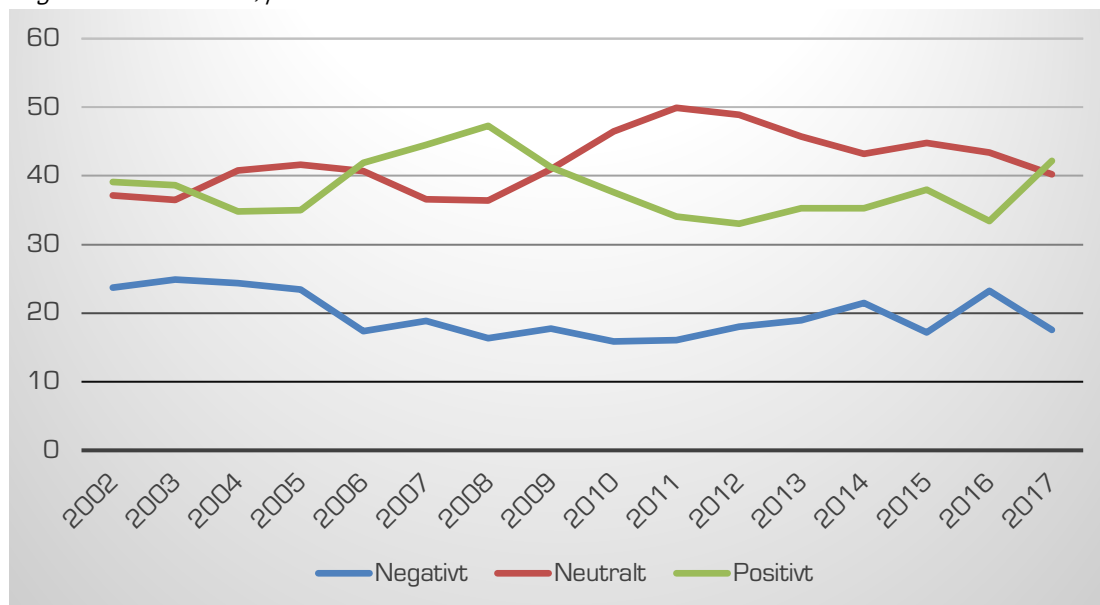
EU's image

Det er interessant, hvilken betydning disse økonomiske og kulturelle opfattelser af EU har for danskernes overordnede syn (*image*) på EU. Altså hvordan påvirker disse opfattelser danskernes opbakning til eller modstand mod EU. Her må det forventes, at danskere, der har et meget negativt syn på EU, f.eks. udtrykt ved at EU er "spild af penge", i højere grad mener, at Danmarks medlemskab af EU er en dårlig ting. Omvendt må det forventes, at danskere med et meget positivt syn på EU i højere grad også regner Danmarks medlemskab af EU som en god ting.⁵

⁵ I studiet af euroskepsis bruges ofte et spørgsmål om, hvorvidt borgerne mener, at det er en "god ting", en "dårlig ting" eller "hverken/eller", at Danmark er medlem af EU. Eurobarometer har ikke stillet dette spørgsmål i runderne, hvor spørgsmålene angående EU's betydning for borgerne er stillet. Derfor bruges

Figur 5. Danskerne har et positivt billede af EU

Generelt set, hvilket image har EU for dig: Meget positivt, ret positivt, neutralt, ret negativt, meget negativt? 2002-2017, pct.

Note: Vægtede procentandele. Svarmulighederne "meget positivt" og "ret positivt" er slået sammen til kategorien "positivt", mens svarmulighederne "meget negativt" og "ret negativt" er slet sammen til kategorien "negativt". N=22,530. **Kilde:** Eurobarometer 2002-2017.

Figur 5 illustrerer udviklingen i EU's image hos danskerne i perioden 2002-2017. Fra 2002 og indtil 2009 var andelen af danskerne, der havde et positivt eller et neutralt image af EU nogenlunde stabilt. Fra 2009-2016 er andelen af danskerne, der har et neutralt image af EU, større end andelen, der har et positivt image. Igen gennem hele perioden er andelen af danskerne, der har et negativt image af EU markant mindre end andelen, der har et positivt eller neutralt image af EU. Overordnet har danskerne altså et overvejende positivt syn på EU.

Sammenhængen mellem EU's image og i hvilken grad befolkningerne forbinder EU med økonomisk velstand, spild af penge og tab af kulturel identitet er udført på tre multivariable regressionsanalyser for perioderne 2004-2007, 2008-2012 og 2013-2017 (Figur 6-8). Den tidsmæssige opdeling er valgt, da de ovenstående deskriptive analyser har vist, at der er forskel på EU's økonomiske og kulturelle betydning for danskerne før finanskrisen (2002-2007), under krisen (2008-2012) og efter krisen (2013-2017). De tre modeller måler betydning af de tre opfattelser

---

spørgsmålet "Generelt set, hvilket image har EU for dig: Meget positivt, ret positivt, neutralt, ret negativt, meget negativt" i stedet for.

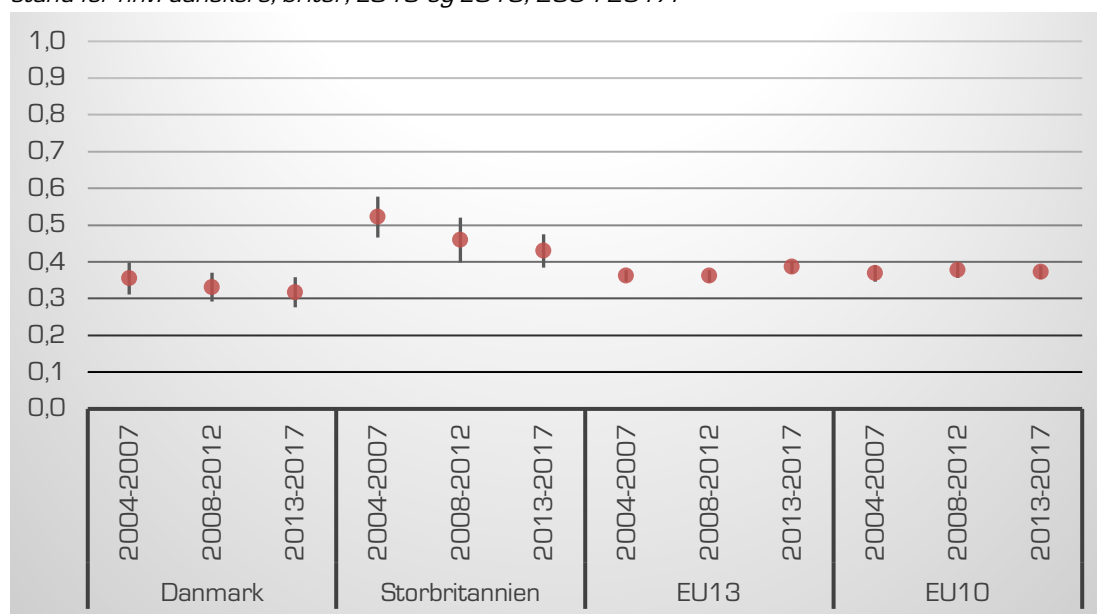

på samme tid og kontrollerer samtidig for køn, alder, uddannelse og urbanisering. De tre sammenhænge er alle stærkt statistisk signifikante.

Overordnet viser figur 6-8, at der er en sammenhæng mellem at have et negativt image af EU og opfattelsen af EU som hhv. spild af penge og tab af kulturel identitet. Omvendt er der en sammenhæng mellem at have et positivt image af EU og det at se EU som lig med økonomisk velstand. Når opfattelsen af EU som økonomisk velstand stiger, så stiger det positive image af EU også. Dette er ikke umiddelbart et overraskende resultat, men hvis man fokuserer på den relative betydning af de forskellige opfattelser af EU på tværs af lande og tid fremstår interessante forskelle.

Figur 6. Syn på velstand påvirker i mindre grad danskernes image af EU

Forskelle og udvikling i sammenhængen mellem EU's image og opfattelsen af EU som økonomisk velstand for hhv. danskere, briter, EU13 og EU10, 2004-2017.

Note: Multivariable regressionsanalyse. Kontrol for alder, uddannelse, køn og urbanisering med punkt-estimer og 95% konfidensinterval. N=19,582 for Danmark, N=23,845 for Storbritannien, N=261,541 for EU13 og N=175,000 for EU10. Der fortolkes i forhold til de illustrerede punkt-estimer og konfidensintervaller. Overlapper de respektive konfidensintervaller, hvilket både kan være tilfældet over tid og mellem befolkningsgrupper, betyder det, at man ikke med tilfredsstillende sandsynlighed kan konkludere, at resultaterne adskiller sig. Se bilag 1 for regressionskoefficienter og signifikansniveauer. **Kilde:** Tænk tanken EUROPA på baggrund af Eurobarometer, 2004-2017.

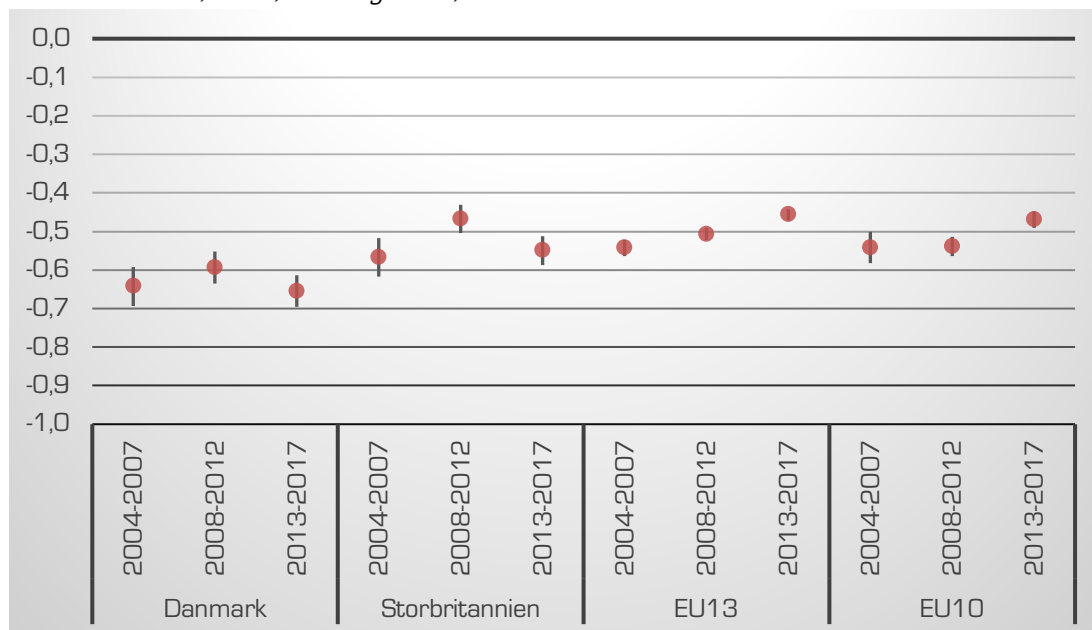
Beregningerne indikerer, at korrelationen mellem danskernes syn på EU og deres opfattelse af EU som lig med økonomisk velstand er faldet svagt i årene under og efter finanskrisen, om end dette fald ikke er statistisk signifikant. I hele perioden fra 2004 til 2017 er den positive sammenhæng størst hos briterne. Ligesom det er tilfældet med danskerne, falder styrken af denne sammenhæng fra 2004-2007 til

2013-2017. Igennem hele perioden fra 2004 til 2017 udgør sammenhængen mellem danskernes syn på EU og opfattelsen af EU som økonomisk velstand den laveste korrelation af alle de inkluderede befolkningsgrupper.

At forbinde EU med økonomisk velstand betyder altså mindre for sammenhængen med synet på EU for danskerne, end det gør for briterne, EU13 og EU10. Det er interessant, da danskerne i højere grad identificerer EU som lig med økonomisk velstand i perioden 2004-2017 sammenlignet med de øvrige europæiske befolkningsgrupper (figur 1). I Danmark er der derfor en tendens til, at den andel af befolkningen, der forbinder EU med økonomisk velstand, har et mindre positivt syn på EU end samme gruppe i de andre EU-lande. Figuren indikerer også, at man godt kan have et positivt syn på EU, selv om man ikke forbinde EU med økonomisk velstand – og omvendt.

Figur 7. Opfattelse af EU som spild af penge gør danskere mere EU-lunkne

Forskelle og udvikling i sammenhængen mellem EU's image og opfattelsen af at EU er spild af penge for hhv. danskere, briter, EU13 og EU10, 2004-2017.

Note: Multivariable regressionsanalyse. Kontrol for alder, uddannelse, køn og urbanisering med punkt-estimer og 95% konfidensinterval. N=19,582 for Danmark, N=23,845 for Storbritannien, N=261,541 for EU13 og N=175,000 for EU10. Se bilag 1 for regressionskoefficienter og signifikansniveauer. **Kilde:** Tænk tanken EUROPA på baggrund af Eurobarometer, 2004-2017.

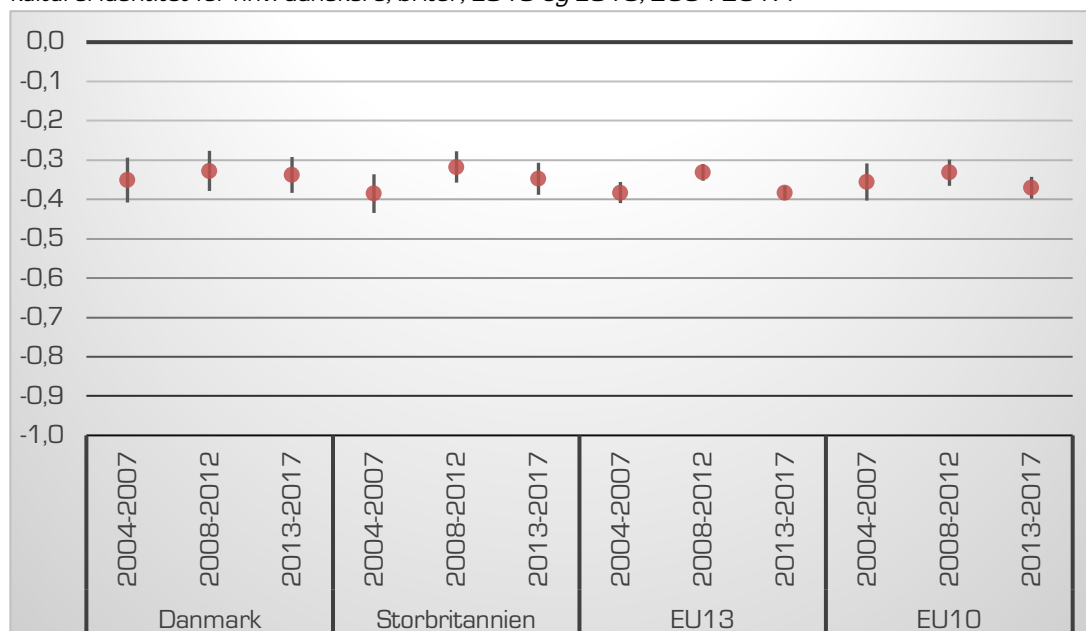
I modsætning til at identificere EU med økonomisk velstand er der en negativ sammenhæng mellem at forbinde EU med spild af penge og at have et positivt image af EU. For danskerne gælder det, at denne negative sammenhæng er steget svagt fra 2004-2007 til 2008-2012, hvorefter den er faldet igen i 2013-2017 til mere eller mindre samme niveau som i 2004-2007. Briterne følger samme tidsmæssige

udvikling som danskerne, men betydningen af at opfatte EU som spild af penge er mindre i Storbritannien end i Danmark. Det samme gælder for befolkningerne i EU13 og EU10, der gennemgående viser en mindre negativ sammenhæng mellem EU's image og EU som spild af penge.

Særligt i perioden 2013-2017 er denne negative sammenhæng signifikant mindre for befolkningerne i EU13 og EU10, end den er for danskerne og briterne. I Danmark er der altså en større tendens til, at den andel af befolkningen, der har en opfattelse af, at EU er spild af penge, har et mere negativt syn på EU, end befolkningerne i de øvrige EU-lande. Det er bemærkelsesværdigt, da andelen af danskerne, der forbinder EU med spild af penge, overordnet er faldet i perioden 2002-2017 (figur 2) og ligger under Storbritannien og EU13.

Figur 8. Betydningen af kulturel identitet varierer minimalt

Forskelle og udvikling i sammenhængen mellem EU's image og opfattelsen af at EU er lig med tab af kulturel identitet for hhv. danskere, briter, EU13 og EU10, 2004-2017.

Note: Multivariable regressionsanalyse. Kontrol for alder, uddannelse, køn og urbanisering med punkt-estimer og 95% konfidensinterval. N=19,582 for Danmark, N=23,845 for Storbritannien, N=261,541 for EU13 og N=175,000 for EU10. Se bilag 1 for regressionskoefficienter og signifikansniveauer. **Kilde:** Egne beregninger på baggrund af Eurobarometer, 2004-2017.

Den negative sammenhæng mellem synet på EU og opfattelsen af EU som et tab af kulturel identitet er på tværs af de medlemslandene steget fra før til under finanskrisen og faldet igen i årene efter. Udviklingen er dog minimal og da konfidensintervallerne overlapper hinanden både i Danmark og Storbritannien er der dog kun

tale om en indikation på, at der med statistisk sikkerhed har været udsving i sammenhængen mellem synet på EU og opfattelsen af, at forbinde EU med tab af kulturel identitet.

Hvorvidt man forbinder EU med et tab af kulturel identitet har ikke en større betydning for danskernes syn på EU i forhold til briterne. Det samme er til dels gældende for befolkningerne i EU13 og EU10. Det er i sig selv interessant, fordi briterne opfattelse af EU som et tab af kulturel identitet i gennemsnit har været på et højere niveau end det er tilfældet for danskerne (figur 4).

Overordnet tegner der sig et billede af, at danskerne er forskellige fra de øvrige europæiske befolkninger i deres syn på EU og deres opfattelser af EU som økonomisk velstand og spild af penge. At opfatte EU som lig med økonomisk velstand betyder mindre for det positive syn på EU i Danmark, end det gør i de andre lande. Omvendt betyder det mere for det negative syn på EU blandt danskerne at opfatte EU som spild af penge. At opfatte EU som et tab af kulturel identitet betyder ikke mere for danskernes syn på EU, end det gør for briterne og delvist EU13 og EU10. På denne måde adskiller danskernes sig fra de øvrige europæiske befolkninger på væsentlige økonomiske holdninger i forhold til hvad der er udslagsgivende for synet på EU sammenlignet med de øvrige europæiske befolkninger.

Bilag 1: Regressionsanalyser

Tabel 1. Danmark, 2004-2017 med robuste standardfejl

	2004-2007		2008-2012		2013-2017	
Økonomisk velstand	0.35***	[0.022]	0.33***	[0.020]	0.32***	[0.021]
Spild af penge	-0.64***	[0.026]	-0.59***	[0.021]	-0.65***	[0.021]
Tab af vores kulturelle identitet	-0.35***	[0.029]	-0.33***	[0.026]	-0.34***	[0.023]
Kontrolvariable						
Mand	Ref.		Ref.		Ref.	
Kvinde	-0.039	[0.021]	-0.032*	[0.016]	-	[0.016]
					0.0026	
Alder (18-74)	0.00067	[0.001]	0.000039	[0.001]	-	[0.001]
					0.0012*	
Op til 15 års uddannelse	Ref.		Ref.		Ref.	
16-19 år	0.069	[0.054]	0.036	[0.044]	0.060	[0.055]
20+	0.053	[0.050]	0.15***	[0.040]	0.080	[0.051]
Studerer stadig	0.17**	[0.063]	0.18***	[0.053]	0.067	[0.063]
Ingen fuldtidsuddannelse	-0.18	[0.131]	-0.027	[0.064]	0.015	[0.063]
Landdistrikt eller landsby	Ref.		Ref.		Ref.	
Lille eller middelstor by	-0.016	[0.026]	-0.032	[0.020]	-0.022	[0.021]
Storby	0.012	[0.027]	-0.028	[0.022]	0.049*	[0.025]
Konstant	2.15***	[0.069]	2.20***	[0.055]	2.24***	[0.065]
R²	0.27		0.20		0.22	
Observationer	4315		6957		8310	

Standard errors in brackets

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Tabel 2. Storbritannien, 2004-2017 med robuste standardfejl

	2004-2007		2008-2012		2013-2017	
Økonomisk velstand	0.52***	[0.028]	0.46***	[0.031]	0.43***	[0.023]
Spild af penge	-0.57***	[0.025]	-0.47***	[0.019]	-0.55***	[0.019]
Tab af vores kulturelle identitet	-0.39***	[0.025]	-0.32***	[0.020]	-0.35***	[0.021]
Kontrolvariable						
Mand	Ref.		Ref.		Ref.	
Kvinde	-0.014	[0.022]	-0.053**	[0.017]	-0.048**	[0.016]
Alder (18-74)	-0.0030***	[0.001]	-0.0030***	[0.001]	-0.0038***	[0.001]
Op til 15 års uddannelse	Ref.		Ref.		Ref.	
16-19 år	0.089**	[0.029]	0.10***	[0.023]	0.076**	[0.024]

20+	0.34***	[0.035]	0.32***	[0.027]	0.29***	[0.027]
Studerer stadig	0.23***	[0.057]	0.27***	[0.051]	0.21***	[0.050]
Ingen fuldtids-uddannelse	0.88***	[0.040]			0.56**	[0.198]
Landdistrikt eller landsby	Ref.		Ref.		Ref.	
Lille eller mid-delstor by	0.032	[0.027]	0.0096	[0.022]	-0.037	[0.020]
Storby	0.012	[0.028]	0.035	[0.022]	0.0074	[0.022]
Konstant	2.17***	[0.058]	1.97***	[0.045]	2.16***	[0.045]
R²	0.36		0.24		0.26	
Observationer	5245		8118		10482	

Standard errors in brackets

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Tabel 3. EU13, 2004-2017 med robuste standardfejl

	2004-2007		2008-2012		2013-2017	
Økonomisk velstand	0.36***	[0.008]	0.36***	[0.009]	0.39***	[0.008]
Spild af penge	-0.54***	[0.011]	-0.51***	[0.008]	-0.46***	[0.007]
Tab af vores kulturelle identitet	-0.38***	[0.014]	-0.33***	[0.011]	-0.38***	[0.009]
Kontrolvariable						
Mand	Ref.		Ref.		Ref.	
Kvinde	-0.039***	[0.008]	-0.039***	[0.007]	-0.019**	[0.006]
Alder (18-74)	-0.00045	[0.000]	0.0016***	[0.000]	0.00068**	[0.000]
Op til 15 års uddannelse	Ref.		Ref.		Ref.	
16-19 år	0.060***	[0.011]	0.098***	[0.009]	0.10***	[0.009]
20+	0.15***	[0.011]	0.18***	[0.010]	0.21***	[0.009]
Studerer stadig	0.19***	[0.017]	0.27***	[0.017]	0.31***	[0.016]
Ingen fuldtidsuddannelse	-0.085	[0.063]	-0.060	[0.049]	-0.084*	[0.041]
Landdistrikt eller landsby	Ref.		Ref.		Ref.	
Lille eller mid-delstor by	0.056***	[0.009]	0.025**	[0.008]	0.018*	[0.007]
Storby	0.054***	[0.010]	0.037***	[0.009]	0.015	[0.008]
Konstant	2.39***	[0.019]	2.12***	[0.016]	2.05***	[0.016]
R²	0.23		0.17		0.18	
Observationer	57455		90451		113635	

Standard errors in brackets

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Tabel 4. EU10, 2004-2017 med robuste standardfejl

	2004-2007		2008-2012		2013-2017	
--	-----------	--	-----------	--	-----------	--

Økonomisk velstand	0.37***	[0.012]	0.38***	[0.011]	0.37***	[0.010]
Spild af penge	-0.54***	[0.021]	-0.54***	[0.012]	-0.47***	[0.011]
Tab af vores kulturelle identitet	-0.36***	[0.024]	-0.33***	[0.017]	-0.37***	[0.014]
Kontrolvariable						
Mand	Ref.		Ref.		Ref.	
Kvinde	-0.043***	[0.012]	-0.023**	[0.009]	-0.014	[0.008]
Alder (18-74)	-0.0013**	[0.000]	-0.0014***	[0.000]	-0.0013***	[0.000]
Op til 15 års uddannelse	Ref.		Ref.		Ref.	
16-19 år	0.094***	[0.019]	0.11***	[0.015]	0.089***	[0.016]
20+	0.22***	[0.022]	0.26***	[0.017]	0.25***	[0.017]
Studerer stadig	0.22***	[0.032]	0.26***	[0.024]	0.21***	[0.025]
Ingen fuldtidsuddannelse	0.11	[0.074]	0.15	[0.114]	0.027	[0.084]
Landdistrikt eller landsby	Ref.		Ref.		Ref.	
Lille eller middelstor by	0.063***	[0.014]	0.024*	[0.010]	-0.015	[0.010]
Storby	0.089***	[0.016]	0.052***	[0.011]	0.014	[0.010]
Konstant	2.30***	[0.032]	2.24***	[0.024]	2.27***	[0.023]
R²	0.20		0.19		0.17	
Observationer	32140		63643		79217	

Standard errors in brackets

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$